

Preek - Karaktervorming door Gods Geest – De vrucht

1. Ik heb een perenboom gekocht. Geplant. En vorig jaar april stond ik verwachtingsvol naar de witte bloemetjes te kijken. Te kijken .. te kijken en te kijken. Er kwam geen peer! Ik schudde er nog eens aan, maar geen enkele vrucht. Waarom kwam er geen [peer] aan? Bemesten? Check! Zon? Check! Water? Check. Wat was er mis? Ik begon te twifelen aan mijn groene vingers. Ik kwam er in een andere tuin pas achter; mijn boom staat alleen. Een perenboom heeft maatjes nodig om lekkere, sappige vruchten te produceren. Tja.. dan kan je lang wachten op vrucht. We zijn op de helft van ons jaarthema 'karakter'. 5 maanden gehad, 5 maanden te gaan. Maar ook als je binnen komt vallen, kun je het doen: Schud eens aan de 'perenboom van je karakter'. Welke vruchten hangen er? Is er wat gegroeid? Is jouw karakter de afgelopen tijd verbeterd?
2. 'De Stadshartkerk als een plek waar mensen veranderen.' 'Elke dag gaan we iets meer lijken op Jezus.' We hebben het in ons basisdocument opgenomen, maar zo vanzelfsprekend is het niet dat we **veranderen** in mensen die als Jezus zijn. Bovendien heeft elk mens een binnen/buitenkant. Waar de buitenkant misschien heel aangenaam kan overkomen, is de beste manier om karakter te meten te vragen hoe iemand thuis is, als niemand meekijkt. Karaktervorming kan weerbarstig zijn. I know! Een preek over geduld maakt niet meteen geduldig. Ons maandthema: karaktervorming – verandering in je karakter - door Gods Geest. Die Geest van God is onmisbaar in de verandering. Dat is een hele opluchting en steun in de rug! Na vandaag weet je 'alles' over hoe die Geest van God je karakter kan vormen tot een mens die vergeleken kan worden met zo'n prachtige perenboom met heerlijke, sappige vruchten eraan.
3. In de voorbereiding studeer ik op het Bijbelgedeelte, lees één of meerdere commentaren (uitleggers) en pak ik er vaak een boek bij dat raakt aan het thema. Dit keer was dat David Brooks – The Road to Character. Past ook helemaal in het jaarthema. Daaruit komt vandaag nog wel het één en ander terug, maar op een punt in de voorbereiding was ik bijna enthousiaster over het boek dan over de Bijbeltekst. Iets begon scheef te lopen. Ik dwong mezelf nog een keer terug te gaan naar de tekst en ik ontdekte ... dat David Brooks niet zo heel veel nieuws te melden had in 200 pagina's en dat we in 10 bijbelverzen van Paulus – leefde zo'n 2000 jaar eerder – de essentie m.b.t. karakter ook wel te pakken hebben. Paulus schrijft felle brief. Kernwoorden: Wet vs vrijheid. En dan dus over het leven door de Geest. [**Galaten 5, 16-26**]
4. **De vrucht van de Geest in jou is Gods manier om je karakter te vormen en je vandaag al iets dichter bij het doel te brengen waarvoor je bent gemaakt.**
 - a. *Wat is het doel?*

Even ophalen: in november deden we een maand een thema over de mens. Waar ben jij als mens voor bedoeld? Antwoord: echte, authentieke mensen te worden die God weerspiegelen naar wiens beeld we gemaakt zijn. Meer mens worden. Het goede leven zoals God dat bedacht heeft te leiden. Vrucht dragen. Maar .. als we aan de perenboom van ons leven schudden, zien we dat

dat nog niet zo makkelijk is. Zelfs met Jezus als voorbeeld.

Brooks maakt een onderscheid tussen twee kanten van de mens:

‘Er zijn twee kanten aan de menselijke natuur: Adam I en II. (..) Adam I is ambitieus en streeft naar maatschappelijk succes, naar aanzien en status. Adam I is de uiterlijke Adam, die van het CV. Adam I wilt bouwen, creëren, produceren en ontdekken. Hij streeft naar een hoge status en wilt altijd winnen. Adam II is de interne Adam. Adam II koestert morele deugden zoals eerlijkheid, vriendelijkheid en nederigheid. (..) Om de carrière van Adam I te ondersteunen moeten we onze kracht cultiveren, maar om Adam II sterker te maken moeten we de confrontatie met onze zwakheden aangaan.’ – **David Brooks in ‘The Road to Character’**

De meeste mensen besteden heel veel aandacht aan Adam I, maar minder aan Adam II en hoe we een mooi, goede karakter ontwikkelen. Er wordt ons wel geleerd hoe we onszelf in de markt moeten zetten, hoe de weg naar succes gaat, maar weinig aandacht voor nederigheid en eerlijk naar jezelf kijken. Ooit iemand lessen in karakter gehad?

Wat Brooks vervolgens doet in zijn boek is voorbeelden geven van mensen met een sterk karakter, met een sterke Adam II-kant. Gods doel met ons is dat wij mensen worden in de meest volle betekenis van het woord. En dat we gaan lijken op de ultieme Adam (mens): Jezus Christus. De stappen op weg daar naartoe zijn karaktervorming. En gek genoeg is deze route van karaktervorming onze roeping tot vrijheid (vers 13). Vrijheid vinden in lijken op Jezus.

b. *Hoe pakken wij karaktervorming vaak aan?*

Allemaal zijn we op een manier bezig met het goede leven. Streven we ernaar een mooier mens te worden. Als wij dan ons leven gaan (ver)beteren, pakken we dat vaak aan door zelf hard aan de slag te gaan. Is het niet zo dat je vaak denkt: ik ben de chauffeur van mijn eigen leven? Als je een beter leven wilt leiden, moet je gewoon harder werken, meer wilskracht tonen of betere keuzes maken. Toch? We pakken ons leven soms aan als een huiswerkopdracht. We lezen ‘de zeven eigenschappen van effectief leiderschap’ van Covey, we dwingen onszelf te onthouden van bepaalde zaken. We kunnen de strijd aangaan met onze eigen wil en wat het voortbrengt (vers 19-20). We proberen een betere versie van jezelf neer te zetten. Maar dat is de oude methode (de wet, vers 18). Dat is Adam-I denken. Als je hard werkt, je aan de regels houdt, dan bezorg je jezelf een goed leven. Maar, je bent uiteindelijk niet de chauffeur, je redt het niet zelf. Het leven is niet compleet. Zelf-hulp-boeken bewijzen het; ze werken zelden en daarom blijven ze verkopen.

c. *Hoe God karaktervorming aanpakt.*

Brooks: om wel te groeien in karakter moet je confrontatie met zwakheden aangaan. Hoe dan? ‘Iedereen heeft een helpende hand nodig van buitenaf – van familie, vrienden, voorouders, regels, tradities, instituties, voorbeelden en, voor gelovigen, God. We hebben mensen nodig die ons vertellen wanneer we verkeerd zitten, die ons adviseren het goede te doen, die aanmoedigen, ondersteunen, meewerken ons inspireren onderweg.’ – **David Brooks in ‘The Road to Character’**

Paulus is van mening dat God die helpende hand van buitenaf is. Gó d wil ons door zijn genade en zijn heilige Geest zo vernieuwen dat we gaan lijken op Jezus. Dat hebben we al vaker gehoord; lijken op Jezus, Jezus volgen. Maar het wordt nu het meest concreet: in de vrucht van de Geest. Een rij van negen deugden [scherm] die kenmerkend zijn voor God zelf, voor Jezus zelf. Die prachtige kenmerken wilt God je aanmeten door zijn Geest. Zodat ze van jou worden. Dat als mensen de vraag krijgen: typeer Lars eens, dat er dan wonderlijk genoeg wat van die kenmerken genoemd worden. Weet je wat het mooie is? Deze vrucht die God geeft biedt op iedere zwakte een uitweg/een oplossing. [vb] Zo blijf je niet zitten met je slechte karakter, maar staat er echt iets moois tegenover. Let op: ze komen als ‘package-deal’. Het is één vrucht. Ze horen bij elkaar. Als je wilt groeien in geduld, heb je ook groei in liefde, in zelfbeheersing en vriendelijkheid nodig. Etc.

d. *Hoe groeit die vrucht van de Geest?*

Er is een God- en mens-factor: ‘Het is niet belangrijk wie plant of wie begiet; alleen God is belangrijk, want hij doet groeien.’ – **Paulus, 1 Korintiërs 3,7**

De God-factor betekent dat deze vrucht een geschenk van God is. Belangrijkste: God geeft groei. Het is Gods plan voor je leven, hij wilt je tot bestemming brengen. Je hoeft niet hard te werken om iets te bewijzen. Soms laat je zien dat je heel wat waard bent, sommige dagen wordt je achtervolgd door de gedachte dat je er niets van kan. Het kan een soort mentale rechtszaak zijn in je hoofd. Maar in het christelijk geloof is de rechtszaak al voorbij. In Jezus ben je vrijgesproken; er is genade en vrede voor je. Een groot geschenk! Kun jij het ontvangen / laten gebeuren?

De mens-factor van die vrucht is dat je je er actief mee bezig kun zijn (‘wij planten en begieten’). In vers 24 heeft de gelovige een actieve rol. Juist omdat we bij Jezus Christus horen, die voor ons het kruis gedragen heeft, zijn we geroepen om zelf uit eigen beweging te breken met de ‘hartstocht’ en ‘begeerten’. Daarvan zijn wij door Christus bevrijd. Het kan dus ook wel echt een ‘strijd’ zijn. Je zwakheden aan het kruis slaan, d.w.z. ze daar achterlaten en dan opnieuw beginnen en zoeken naar leiding van de Geest. Je kunt je bewust richten op die vrucht, dat je onkruid weghaalt, zorgt voor voldoende licht, water geeft.

Het is echt een kunst om de God- en mens-factor naast elkaar te laten staan. Jij/ik hebt hulp van buitenaf nodig. Ik durf te zeggen dat het mij met hulp van Gods Geest, in navolging van Jezus lukt om vaker Adam II voorop te stellen dan Adam I. Dat mijn uiterlijke kant, hoe ik overkom & wat anderen van mij denken, mij steeds minder kan schelen. Dat ik langzaam groei in karakter. En tegelijkertijd ervaar ik dat het groeien van deze vrucht een lang en kwetsbaar proces is. Er kan van alles misgaan. Maar des te groter de vreugde bij de oogst!

5. Ik ga afsluiten. De vrucht van de Geest in jou is Gods manier om je karakter te vormen en je vandaag al iets dichterbij het doel te brengen waarvoor je bent gemaakt. Bemoediging: Het mooie is dat God dit proces van groeien en bloeien al in jou begonnen is, vanaf de dag dat je in Jezus bent gaan geloven. Of als je het vandaag zou besluiten, zou het vandaag starten. Want de Geest is Jezus’ Geest, de vrucht is de vrucht van Jezus. Hij is het zaad van liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing in ons. Wanneer

we in hem – in Jezus – zijn, wanneer we ons richten op zijn naam, zijn woorden, zijn leven, dan groeit zijn karakter in ons. Neem je de uitdaging aan om dit gebed nu samen te bidden en het gewoon eens een week lang elke dag te bidden? Memoriseer en bidt! Bidden is uitstrekken naar, verlangen dat er is gebeurt, veranderd, groeit!

Gebod:

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

Jezus, uw liefde in mij /

Jezus, uw vreugde in mij /

Jezus, uw vrede in mij /

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

Jezus, uw geduld in mij /

Jezus, uw vriendelijkheid in mij /

Jezus, uw goedheid in mij /

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

Jezus, uw geloof in mij /

Jezus, uw zachtmoedigheid in mij /

Jezus, uw zelfbeheersing in mij /

Preek geschreven door: Lars Grijsen, Stadshartkerk, lars@stadshartkerk.nl